

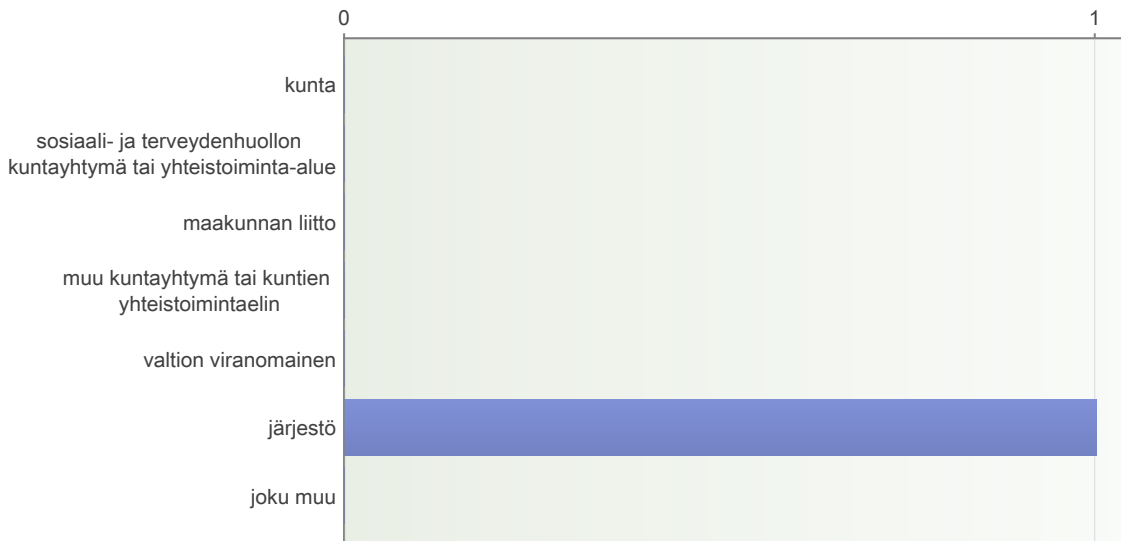
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Logistiikkayritysten Liitto ry	Pekka Aaltonen	pekka.aaltonen@logistiikkayritykset.fi gsm 0503492259		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Ei vastauksia.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Ei vastauksia.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Ei vastauksia.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Ei vastauksia.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Ei vastauksia.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Ei vastauksia.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnat aloittavat toimintansa 1.1.2019 ja samalla lakkaavat nykyiset ELY-keskukset. ELY-keskuksissa L-vastuualueilla hoidetut tehtävät siirtyvät pääasiassa maakunnissa hoidettaviksi. Siirtyvät tehtäväkokonaisuudet on kirjattu maakuntalain 6§:än seuraavasti:

Maakunta hoitaa sille lailla säädettyjä tehtäviä seuraavilla tehtäväaloilla:

- 14) liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot, alueellinen tienpito, maankäytön yhteistyö sekä toimintaympäristöä koskevien tietojen tuottaminen valta-kunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun;
- 15) yksityisteitä ja liikkumisen ohjausta koskevat valtionavustustehtävät;
- Maakunta voi lisäksi hoitaa: 1) liikennepalveluiden maakunnallista kehittämistä ja järjestämistä sekä julkisen henkilöliikenteen suunnittelua ja järjestämistä samoin kuin sitä koskevia valtionavustustehtäviä, lukuun ottamatta toimintaa liikennekaaren IV osan 1 luvun 3 §:n 2. ja 3. momentissa tarkoitettujen kunnallisten ja seudullisten viranomaisten toimialueella, näiden alueiden liikenteen suunnittelua ja järjestämistä, sekä raideliikennettä;

Logistiikkayritysten Liitto ry:n mielestä maantieverkon omistajuus ja rahoitus pitää säilyttää valtiolla.

Maantieverkkoa tulee tarkastella yhtenä kokonaisuutena ja osana muuta valtion omistamaa väyläverkostoa. Valtion omistajuus takaisi verkon yhtenäisyyden ja pääoma-arvon säilymisen.

Alueellinen tieverkko muodostaa valtaosan, noin 90 %, valtion omistamasta tieverkosta.

Maakuntalakiluonnoksen mukaan jopa 78 tuhatta kilometriä tieverkkoa siirtyisi maakuntien vastuulle. Edelleen maakuntalakiluonnoksen mukaan maakuntien liikenneväyliin tarkoitettu rahoitus tulisi valtiolta osana maakunnan vuosittaista yleiskatteellista valtionrahoitusta. Maakuntien itsensä tehtäväksi jäisi valtionosuuksien käytöstä päättäminen ja varojen kohdentaminen eri toimialojensa kesken.

Logistiikkayritysten Liitto ry ei kannata alueellisen tienpidon siirtämistä maakuntien vastuulle.

Yleisperustelut

Maakuntalakiluonnoksella olisi toteutuessaan negatiiviset vaikutukset koko liikennejärjestelmän yhtenäisyyteen ja toimivuuteen sekä erityisesti tieverkoston palvelutasoon, mikä heijastuisi negatiivisesti myös liikenneturvallisuuteen ja myös logistiikkajärjestelmän toimivuuteen sekä siten elinkeinoelämän kilpailukykyyn.

Yksityiskohtaiset perustelut

Liikennepolitiikan toimijoiden roolit

Liikenne- ja viestintäministeriö on 3. marraskuuta 2016 asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on laatia esiselvitys liikenteen ja viestinnän viranomaistoimintojen uudelleen organisoinnista. Esiselvitys koskee Liikennevirastoa, Liikenteen turvallisuusvirastoa ja Viestintävirastoa.

Samaan aikaan käynnissä on selvitys valtion liikenneverkkoyhtiöstä (LIVE Oy).

Alueellisesta tienpidosta päättäminen ilman lopullisia tietoja liikenteeseen liittyvien toimintojen hoitamisesta, ei tällä hetkellä ole järkevää.

Mikäli alueellisesta tienpidosta päätettäisiin jo nyt, sitoisi se liikaa käsiä tulevilta päätöksiltä (viranomaistoimintojen uudelleen organisointi, LIVE Oy). Edelleen, mikäli alueellisesta tienpidosta päätettäisiin jo nyt, jäisi moni keskeinen asia ilmaan. Kuka hoitaa tienpitoon liittyvät viranomaistehtävät, Liikennevirasto, Trafi, mahdollisesti perustettava uusi virasto vai maakunta? Mikä on eduskunnan rooli päätöksenteossa? Mikä taho vastaa valtakunnallisten kehittämishankkeiden suunnitteluttamisesta, tilaamisesta ja rakennuttamisesta?

Liikenneverkon yhtenäisyys

Liikenneverkko koostuu teistä ja kaduista, radoista, vesiväylistä sekä lentoliikenneyhteyksistä. Päätöksenteon eriyttäminen yhden liikennemuodon osalta maakunnille muun päätöksenteon jäädessä valtiolle, on askel väärään suuntaan. Tästä eittämättä kärsivät yritysten logistiset yhteydet ja palvelutaso.

Jotta liikennepolitiikalle asetetut kunnianhimoiset tavoitteet (mm. digitaalisuus, päästövähennykset, asiakaskeskeisyys, yms.) saadaan toteutetuiksi, tarvitaan voimakasta koordinoitua ja omistajaohjausta kaikki liikennemuodot käsittävän koko liikenneverkon osalta.

Tieinfrastruktuurin rahoitus

Maakuntalakiluonnoksen mukaan varat tienpitoon tulisivat maakunnille valtion yleiskatteellisena rahoituksena.

Tienpito koostuu kolmesta osasta. Päivittäishoidon tarkoituksena on taata sovittu ja tasainen palvelutaso sekä varmistaa turvallinen liikkuminen. Ylläpitoon puolestaan kuuluu pienehköt esim. liikenteen sujuvuutta tai liikenneturvallisuutta parantavat hankkeet. Päivittäishoitoa ja ylläpitoa kutsutaan usein yhteisellä nimellä perusväylänpito. Kehittäminen puolestaan koostuu suuremmista tieinvestoinneista, vaikkapa kokonaan uusien yhteysvälien rakentamisesta.

Tällä hetkellä pääosa – jopa yli 95 % – alueille kohdistetusta perusväylänpidon rahoituksesta käytetään tiestön kunnossapitoon, jonka tehtävänä on taata sovittu ja tasainen palvelutaso sekä varmistaa turvallinen liikkuminen. Ylläpitoon eli pienehköihin alueellisiin investointeihin on näin ollen jäänyt keskimäärin alle 5 % alueelle kohdistetuista määrärahoista. Varsinaiset kehittämishankkeet päätetään maan hallituksen toimesta ja rahoitetaan valtion budjetin niille varatuilta kehittämismomenteilta.

Mikäli määrärahat jaettaisiin yleiskatteellisena maakunnille ja määrärahojen kohdentamisesta päättäminen jätettäisiin maakuntien itsensä päätettäväksi, häviäisi tieverkoston kokonaiskoordinointi täysin. Kokonaisvastuu jakautuisi 18 maakuntaan, joista kukin itsenäisesti päättäisi, kuinka paljon se satsaa perusväylänpitoon ja kuinka paljon puolestaan maakunnan omiin, sinänsä tärkeisiin tieinvestointeihin.

Jopa naapurimaakuntien näkemykset priorisoitavista pääväylistä ja niille kohdistettavasta rahoituksesta saattavat erota toisistaan, mikä on omiaan aiheuttamaan epäjatkuvuutta verkoston palvelutasossa. Tällä on negatiivinen vaikutus elinkeinoelämän logistiseen kilpailukykyyn. Palvelutasovaihtelun lisäksi maakunnasta toiseen vaihtelevalla toimenpiteiden priorisoinnilla ja keskenään erilaisella väylien hoitoluokituksilla olisi vaikutusta liikenneturvallisuteen.

Tilaaosaamisen varmistaminen

Valtion liikenneviranomaiseen kohdistuneet tehostamistoimet ovat vuosituhaten vaihteen jälkeen pienentäneet merkittävästi liikenneviranomaisen henkilöresursseja. Liikenteeseen liittyviä viranomaistehtäviä hoidetaan tällä hetkellä Liikenneviraston lisäksi yhdeksässä kaikkiaan viidestätoista ELY-keskuksesta. Osa tehtävistä, kuten maanteiden hoidon ja ylläpidon hankinnat sekä tiestö- ja liikennetietopalvelut on keskitetty pääosin neljän ELY:n hoidettaviksi. Suurista investoinneista on puolestaan vastannut Liikennevirasto keskitetysti.

Tienpidon tehtävien jakautuminen 18 maakuntaan aiheuttaisi sen, että nykyisistä tie- ja liikennealan asiantuntijoista ei yksinkertaisesti riittäisi kunkin maakunnan palvelukseen, kun Liikennevirastoonkin on hankala saada riittävää määrää kokenutta projektihenkilöstöä.

Maakuntalakiluonnokseen kirjattu malli tienpidon siirtämisestä maakuntien vastuulle johtaisi liikennemuotojen entistä suurempaan eriytymiseen ja maakuntakohtaiseen optimointiin, mikä on koko liikenneverkoston kannalta osaoptimointia. Verkosto ei yksinkertaisesti toimi osaoptimoinnilla, vaan edellyttää kokonaisoptimointia ja määrätietoista ohjausta.

Valtion tieverkon omistuksen, ylläpidon ja kehittämisen tulee jatkossakin olla osa valtakunnallista liikennejärjestelmää, jonka kokonaisvastuullisen koordinoinnin tulee tiukasti olla valtio-omistajan vastuulla. Silloin säilytämme yritysten tietämyksen logististen ketjujen rakentamiseen myös eri liikennemuotoja käyttäen.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Ei vastauksia.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Ei vastauksia.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystalouksissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Ei vastauksia.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Ei vastauksia.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Ei vastauksia.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väli aikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väli aikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Ei vastauksia.

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiassa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettyä henkilökohtaisen aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Ei vastauksia.

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädetäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Ei vastauksia.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Ei vastauksia.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Ei vastauksia.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuina?

Ei vastauksia.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Ei vastauksia.

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidätkö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Ei vastauksia.

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Ei vastauksia.

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Ei vastauksia.

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidätkö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Ei vastauksia.

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Ei vastauksia.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Ei vastauksia.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.